

A'

CSÁSZARI ÉS KIRALYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 9.

Költ Bétsben, Föld. Asz. Hónának (Januáriusnak)
30-dik napján 1801-dik Liztendőben.

B é t s.

A' mai Tóldalék árkausunkban azon Siketek és Némák Institutumáról tudósítatik az Erdemes Publicum, mellynek fel-állításában T. Császár András Úr, a' Tek. Gömör, 's több Vármegyék Törvényes Tábla Birája fáradozott leg először, 's fáradozik most is, nem kevés gyönyörüségére: a' ki nem tsak sok Jóltévöket szerzett már, ezen szent 's köz hasznú Igyekezet elő mozdítására, hanem a' Ro'snyón lévő házát és kertjét is arra a' végre szánta. Söt kiváltképpen-való eszköz volt abban is, hogy a'

Fels. Magyar Cancellária, és a' F. Kir. Helytartó Tanács jóvá-hagyása és pártfogása által készült, 's a' mai Toldalékunkban közlött T u d ó s í t á s is közönségessé tétetődjék a' Hazában. Már ez előtt méltóztatott a' F. K. Helytartó Tanács ezekről tudósítani a' Nemes Vármegyéket, 's különösen arról is, hogy Rosnyón lakó Császár András Urat méltóztatott ő Felsege a' végre ki választani, hogy hozzá el-küldhesse kiki, a' mit a' szenvedő emberiség eránt viseltető jó indulatjából szánt azon igen szent és hasznos Institutumra. Egyéb eránt kinek kinek szabad akaratjától függ, a' maga adományát vagy azon Vármegye, és Város által, a' mellyben lakik, vagy a' nevezett Nemes Császár András Úr által, a' leg közelebb lévő filialis, vagy a' Budai Fő Politico - Fundationalis Uradalom Kaszszájába, Quietántzia mellett le-fizetni. Itt Bétsben a' F. Cancellária Expediturájának Nagy Erdemű Directora Tekintetes Pávits József Kir. Tanácsos és Udvari Titoknok Úr örömost magára vállalta az adományoknak Quietántia mellett való bé-szedését, és a' meg-kívántató helyre való le-szállítását. Ezen köz hasznú Institutum, Váts Városában fog fel állítatni, melly is arra nézve legalkalmasabb helynek találtatott minden tekintetben.

A' Báró Rechenberg itt őrizeten lévő Gránátéros Batalionja zászlójának, múlt szombaton (Jan. 24-dikén) a' Salz-griesi Kaszárnyában véghez ment fel szentelésének alkalmatosságával, méltóztatott a' Nagy Toskánai Hertzeg Alszszony ő Királyi Felsege a' zászlóra, egy, arany híme-

kel gazdagon ki varrott pompás pántlikát ajándékozni; mellyet egyfzersmind a' maga felséges Nevének rá íratásával is fel ékesített illyetéképen: Maria Luisa Gran Duchessa di Toscana, Archiduchessa d' Austria etc. etc. Rospiliosi Hertzegné született Odeschalchi Alzonzyságot méltóztatott ö Kir. Fge ki nevezni: hogy az ö Fgségét oda késérendő sok Udvari Dámiáknak társaságában, jelenjen meg az említett zászló szentelésén. — A' Splényi, Brechainville, és Devins három vitez Gránatéros Osztályyaiból áll az említett Batalion.

Tegnap előtt estve egy Kurir érkezett ide Lunevilleből. Mit hozott, még nem bizonyos.

Azon kégyes Adakozásoknak előzámplálása, mellyek a' Izerentsétlen Tyrolisi Lakosok számára Erdély Ország Megyeiben, Székeiben, s Kerületeiben öfzize gyűjtettek; ekként következik: Alsó Fejér Vármegye, Enyed városával 203 fl. 16 x. 2 batkát. Felső Fejér Vmegye 211 fl. 9 x. Torda Vmegye, Torda Városával 244 fl. 39 x. 1 B. Kolos Vmegye 392 fl. 53 x. Doboka Vmegye, Szék városával, 258 fl. 36 x. 3 B. — Belső Szolnok Vmegye, Dézs Városával 297 fl. 47 x. Közép Szolnok Vmegye, Szilágy Cseh városával 25 fl. 3 x. 2 B. Kraszna Vmegye 228 fl. 8 x. 2 B. Hunyad Vmegye 35 fl. 6 x. Zaránd Vmegye 28 fl. 48 x. A' Fogarosi kerület 84 fl. 25 x. Kővári Ker. 19 fl. 48 x. Udvarhelyi Szék 172 fl. 22 x. 2 B. Háromszéki Szék 216 fl. 1 x. 1 B. Csiki szék 56 fl. 50 x. Marosi szék 153 fl. 17 x. Aranyosi szék 31 fl. 33 x. 3 B. Szebeni szék és Város 1057 fl. 25 x. 1 B. Segesvári szék és a'

Város 190 fl. 36 x. Megygyes szék és a' Város
 269 fl. 32 x. 2 B. Szász Sebes szék, és Városa,
 134 fl. 18 x. 1 B. Brassó kerülete, és Városa
 1167 fl. 38 x. 2 B. Besztercze kerülete, és Vá-
 rása 428 fl. 57 x. 2 B. Szász Városi szék, és
 mező Városa 131 fl. 7 x. Köhalom szék és a'
 mező Városa 156 fl. 21 x. 2 B. Ujegyházi szék
 és m. Városa 46 fl. 47 x. 3 B. Nagysink szék és
 m. Városa 87 fl. 30 x. Kolosvár Városa 130 fl.
 48 x. 2 B. Maros Vásárhely V. 132 fl. 36 x. 1 B.
 Károly Fejér Vár. V. 116 fl. 43 x. 3 B. Szamos
 Újvár V. 76 fl. 21 x. 3 B. Ersébetváros, más-
 ként Ebesfalva V. 146 fl. 53 x. Abrud Bánya mező
 Városa 68 fl. 45 x. 2 B. Udvarhely m. V. 49 fl.
 10 x. Vizakna m. V. 19 fl. 18 x. 2 B. Kolos m.
 V. 70 fl. Kezdi Vásárhely m. V. 17 fl. 40 x.
 Vajda Hunyad m. V. 13 fl. 53 x. 2 B. Bartza
 m. V. 7 fl. 30 x. A' Brassói Görög Kereskedő Tár-
 saság 6 fl. 50 x. A' Károly Fejér Vári Bánya
 Tíztek 10 fl. 25 x. Özvegy Gáal Alízfönység
 4 fl. Öfzveséggel 7233 fl. 3 x. 2 B.

Magyar Ország.

A' Felsőleges Királyi Helytartó Tanátsnál va-
 lóságos Concipistákká lettek: Bodor Mihály, Lo-
 vász András, Riztő Emmanuel, és Bersevitzy
 Sándor Urak.

Pest 20-dik Jan. A' Hazafiakuak iparkodá-
 saikat tsak akkor is méltó, betségben tartani, ha az
 ő tárgyak egyedül a' haza határai közzé rekeszke-
 dik; minél inkább meg kell betségelni, ha az egész
 Emberi Nemzetet illetik. Illyen Schraud Ferentz
 Királyi Tanátsos Úrnak az Orvosi, Politia, és a'

Törvényes Orvosi Tudomány Tanítójának a' Szerem Vármegyei Pestisről írt Könyve, mellyért ez előtt már vette ő a' Hazától érdemlett jutalmát: most pedig a' Pruzszus Királyi Felségtől egy nagyobb arany homagialis pénznek ajándéka mellett e' következő értelmű Német levéllel tiszteltette meg:

„(Az Úrnak) múlt esztendő 26 dik Octoberi levele igen kedves előttem; mert alkalmatosságot nyújt, hogy mind különös Talentomait, mind az emberi nyomorúságokon könyörülő Érdemeit közelebbről általlássam. Mind a' kettőt kész örömmest meg-ismérem, és azon nékem küldött hasznos könyvet az ittvaló Orvosi Departamentum Fejének, Gróf Schullenburg Státus Ministernek tüstént által küldöm, hogy az én Országaimban is illendő hasznát vegyék. Kérem azomban (az Urat), hogy ezen ide rekészített Medaille-t úgy tekintse, mint bizonyos jelét az én különös köszönetemnek, mellyel a' küldött könyvért különös hajlandóságom mellett tartozom. Fridrik Wilhelm. Berlinben 5. Jan. 1801.

Zimon Jan. 5 dikén. A' Szerem Vármegyei felkelt Sereg, már Nov. 10-dike táján, egészen készen vólt; Vukováron gyakorolják őket a' fegyverbe; 's tsak arra az elindulásra való parantsolatot várja, melyhez régen hozzá készült.

Német Birodalom.

Prága Jan. 21-dikén. Többszöri ditséretes említések estek már, magános Levelekben, a' Pragai Deákokból formált Leib-Batalionnak, és

más Cseh Országi Batalionoknak is jó magok viseléséről; de mind ezeknél nagyobb az, hogy a Cseh Országi Sereget, Fő Hertzeg Károly távollétében vezérlő Hadi Tárnok Mester Gróf Sztáray ö Excja, ilyen nagy ditséretekkel telyes ki fejezésű hivatalbeli tudósítást küldött Jan. 13. dikán, fő Burggróf Gróf Stampach-hoz, Budweis városából: „Kötelesnek tartom magamat, hogy Excellentiádnál kellemetes tudósítást tégyek arról; hogy mind a Leib Batalion, mind a több Batalionjai az egész Seregnek, mióta ki jöttek a háttárszélekre: minden ki telhető bizonyoságot adtak, a' hadi fenyték eránt való engedelmességeknek, 's a' hazához égő buzgóságoknak; úgy hogy nekem még csak leg kisebb panasz se jött a' fülembe az ő rendeletlenségekről. Nem is mulatom el, hogy a' Sereg ilyen betsületes maga viselése felel, a' fő Vezért, Károly ö Királyi Hertzegségét ne tudósítsam.

München Jan. 4. dikén. A' Felsőség ilyen parancsolatját hirdette ki mostanában a' Választó Hertzegnek: „Mi azt külömbkülömb alkalmazásokban tapasztaltuk, hogy sokakban az a' tévelygő vélekedés vagon, mintha arra, hogy valaki a' Bavariai földön meg telepedhessen: elmulhatalanul meg kívántatnék az, hogy ő Római Catholikus legyen. A' mely vélekedés eleitől fogva igen nagy akadályúl volt, a' szorgalmatosság, a' szép mesterségek 's a' pallérozottság terjedésének, ebben a' tartományban. Mivel pedig, sen a' Német Birodalomnak, se magának a' tartománynak törvényei között, egy sincs: a' mely ezt

a' köz vélekedést támogatná; Mi hát azt akarjuk, hogy a' kik a' mi Bavariai birtokainkban le akarnak telepedni; soha ezután azokban a' Római Hit úgy ne nézettessék; mint el múlhatatlanul meg kívántató dolog; 's mintha a' más Hitnek sorsosai tellyességesen ki vólnának rekesztve Bavariából.

Ezen fundamentomos Rendelés mellett erősen meg kell ezután maradni, 's ezt az Ország minden Elöljáróinak, és Tisztviselőinek tudokra adni. “

Würzburg Jan. 8-dikán., Ennek a' hónapnak elein egy szekér ment Rinteln Városán keresztül, mellyen 12 gyermekek ültek, vezetőjökkel egygyütt. Kikről kérdezősködvén az emberek, mitsoda gyermekek vólnának? irtóztva hallották, hogy azokat valaki Sváb Országban pénzen vásárolta öszve; 's már most, Hamburgon keresztül, Amérikába fogja vinni el adni. — A' nagyja sírt; az apraja pedig, minden előre való gondolkozás nélkül, jó kedvel rágta a' kezében lévő fekete kenyér darabot.

Annak nyilvánóságos bizonyosságául, melly igen meg nyomjon néha valamely Vidéket a' hadnak terhe; tsak Stockachot emlíjük most meg. Ez a' kis város t. i. tsak 105 házból áll, 's 150 lakosi vagynak a' 'sellérekkel együtt; még is, a' múlt 1800 dik esztendőben, Majus 3 dikától fogva, Desembernek utolsó napjáig, 11,785 Tiszteknek, 's 81,301 köz Katonának, az az, mind öszve, 8 hónap alatt, 93,086 embernek adott szállást.

Frantzia Ország.

Párisból Jan. 1. napján. Az a' faragott Kép, mellyet Vial Generális Egyiptomból haza érkezvén, az első Konzulnak ajándékozott, legkülönösebb szépségü. Egy tizen öt esztendő, és leg tökéletesebben nőtt Ifjúnak a' teste; a' ki Alsó Egyiptomnak Delta nevü részébe völt eltemetve Bebet Templomába. Az ahoz ériők által leg szebbnek tartatik mind azok közt, mellyek még eddig Egyiptomban találtattak, miólta t. i. a' Frantziák ottan le telepedtek.

Ama híres J. Jacob Rousseau kéz Írása, mellyet még élteében Beaugencyban le tett völt peisét alatt, most Januarius első napján nyittatott fel, ugyan az ő rendeléséből. Ez írást az első Elöljáró így írt a' Departement Elöljáróda va. Polgár Prefectus! St. Foix Afzfzonyság rójához: "A' Apátnak Unokájától, 's egyszer'stől, a' Condil... Rousseau kézírásának (mellyet a' Bámind J. J. Rousseau... fel né nyitassék) tyára bizott, hogy 18... voltam annak gondviselőjétől hivattatván, ... mellyről az a' Hagymánynak fel nyításán, ... A' munkárságok mostanában sokat írogattak. ... s Jakának ez a' titulussa: Rousseau Jáno ... cobnak Birája; ezzel a' felül Irással: Barbarushic ego sum, quia non intelligor illis. Ovid. Ki tetszikebből a' Munkából, hogy ezt Rousseau abban az Időben írta: mellyben igen ízerentsétlen, 's a' miatt felettébb meg illetődött lévén, minden embert úgy nézett, mint ellenségét.

Páris Jan. 5-dikén. Az Egyiptomi Fran-

tzia Sereg Vezére Menou ismét új Levelet küldött Pári'sba, Dec. 5 dikén; melyben írja, hogy ő 28 hajó nádmézet 's riskását indított útnak Frantzia Ország felé. (Már két hajó el is érkezett valósággal a' Marsiliai Kikötőhelybe).

Páris Jan. 10, dikén. Midőn Januárius' 7-dik 's következő napjain, a' Bonaparte élete ellen öszsze-esküdtek ki kérdődtek volna, egy közlök sokszor félbe szakasztotta a' Tanúk' beszédeit; melly miatt ötet a' Törvényték' Elölülője meg-dorgálta. Erre egy a' bé-vádoltak védelmezésére rendelt Prókátor igen nyersen kezdett beszélni; „ez a' szent hivatal, úgymond, a' mellyben járok, annak meg-mondására kötelez engem, hogy a' vádoltaknak annyi kiterjeszkedést engedj a' beszédben, a' mennyit kívánnak magok védelmezésére. Mert még a' Revolutionalis Törvénytéken sem tiltották volna el azoktól a' beszédet.“ Ezeknek hallására a' halgatók csak nem közönségesen ki fokadtak, az Elölülő pedig ezeket mondta: „Halja e' Kegyelmed Polgár Védelmező, a' Törvényték nevében parantsolom, hogy magára jobban vigyázzon, 's többé ne mérézseljen ilyen hasonlításokkal élni.“ — Azon is panázkodott Demerville, hogy Cambaceres második Konzul, mint kívánt Tanú, nem jelent meg; 's azt akarta, hogy a' Törvényték hívassa oda ötet is. Erre az Elölülő azt felelte, hogy: „arra a' Törvénytéknek nintsen jussa.“ — „Cicero — úgymond Demerville, le szállván a' Capitoliumból, nem általlott a' Forumra (a' Római Piatzta) sietni, polgártársainak védelmezésére.“ —

Nem tsak Cambacéres, de az Ügyészek között is többen mint húszan megtagadták szolgálatjokat a' vádolttaktól el annyira, hogy nagy nehezen rendelhetett a' Referens kettőt azoknak védelmezésekre.

Azon 130 Polgárok között, a' kik különös vígyázat alatt tartatnak, 84-en vannak a' megfogottak, ezek közzé számlálván azon negyven is, a' kik már el költöztek Orleáns felé. Mintegy ötvenen el szöktek, 's többnyire Belgiumba, de itt is utánnok vannak a' Politzia Órállói, és már nem keveset megfogtak közülök.

Páris's Jan. 13. dikán. Cerachi, Demerville, Arena, és Topino Lebrun, a' kik három nappal ez előtt halálra ítéltettek, még élnek, mivel feljebb appelláltak. Cerachi híres kép faragó, a' ki Rómából vette ide magát, midőn ott megszűnt az új Republica; 47 esztendő. Demerville híres Frantzia polgár, a' ki az úgy nevezett Comté de Salut publicnek egygyik tagja volt, 33 esztendő. Arena testvére az Ex törvényhozó Arenának, 39 esztendő. Topino Lebrun híres Historiai képíró, 34 esztendő.

Nagy Britannia.

A' Londoni Udvari újság se titkolja már a' Gen. Abercrombie tengeri útjának tzelját; mert Dec. 29. dikén azt írja: hogy ő Afrikának Tetnan nevű városánál evezett el; mely Gibraltarral által ellenben, a' szoros tenger szélin fekszik; hol egyszersmind friss vizet is, és egyéb útra valókat szerzett a' hajós Sereg számára. Útjában Máltának 's Cyprus szigetének mondatik menni; a'

honnán osztán egvesesen Egyiptomnak fog tartani. — Nem kitsény dolog az, hogy Anglus Gen. Craigh, Bombayból ugyan azon idő pontra, 10,000 rész szerint Anglusokból, rész szerint pedig Cypayesekből álló Sereggel Egyiptomba fog evezni. Bombay az Anglusok napkeleti Indiában lévő minden Birtokaiknak fő városa, Malabar Ország-
nak tengeri mellyékén; és a' Cypayesek, Indiai izületésű emberek ugyan: de a' hadi gyakorlásokra Anglus módon tanított, 's egyszersmind Anglus forma ruhában és fegyverben járó Katonák szoktak lenni. A' millyen Katonaságot, leg alább is 70,80,000-rig valót, mindég tart a' napkeleti Indiákra kereskedő Anglus Társaság; mivel különbben is ezek a' Katonák igen jó emberek; az oda való nagy melegnek ki állására alkalmatosok; 's Anglus Tisztek által vezéreltetnek. — Bombay-tól el jöhet 8 nap alatt, a' veres tenger torkolatjához, ez a' Gen. Craigh vezérlése alatt lévő 10,000-ból álló hajós Sereg. A' melytől vagy a' Babel Mandeli (Babel Mandel épen ottan fekvő egy kis sziget, Asia 's Afrika között: hol az Indiai nagy tengerről bé járnak a' hajók a' veres tengerre; a' honnan ezt a' tenger szorulatot Babel Mandeli szoros tengernek is hívják) foktól kezdvén, a' mely mind egy; ennek a' Seregnek az egész veres tengeren által kell evezni; 's azután fog hihetőképben Suez-nél (Suez Egyiptomi város, a' veres tengernek közép tenger felé nyúló végénél; a' mi általunk küldött Egyiptom Mappáján is ki van téve.) ki szállani az Egyiptomi szárazra; hogy ott na... at, a' Török Nagy

Vezérnek, és S^t. Abercrombie Anglus Generalisnak Seregével egyesithessék.

Ama' gazdag Sir William Lowther vadász kutyái, és egy Gyémánt nevű, verset futó igen híres lova kótya vetyére botsáttatván; a' kutyáért 23,000: a' lováért pedig 5,200 forintot adtak.

Azon beszédek, és ki kelések között, a' mellyek, a' Bírák előtt mostanában folyt aprólékos perek alkalmatosságával hallatódtak; nevezetes az, a' mely azt állította: hogy sok gazdag Anglusok, a' magok forma-ruhás inassaiknak, tsak ebédre's vatsorára is mindennap egy aranyat adnak; holott a' Királynak elég Tisztviselője van, a' ki annyit nem kap; 's még is, mind ruházni, mind tartani magát, koránt sem úgy tartozik: mint egy inas.

Temérdek sokaság nézte Dec. 22-dikén Londonban, két híres bajnokoknak, Belcher és Gamble nevűeknek, 2000 forint jutalomért az öklökkel 's könyökökkel tartatott bajvívásokat. Soká ütöttek verték a' bajnokok egymást agyba főbe; úgy-hogy már mindeniknek orrán száján egyaránt folyt a' vér. Mig nem végre Belcher oly rettenetesen hasba vágta Gamblet; hogy ezen ütése által, ő rajta egészen győzedelmeskedett.

Dánia.

Koppenhága. Jan. 10-dikén. A' Svéd Királynak, a' maga Petersburgból való el indulása előtt, szőnyegek, portzelánokból 's a' t. álló drágaságokat ajándékozott az Orosz Császár.

Az itt lévő Anglus Követ, Drummond Úr, tudni kívánván, micsoda részesülése lehet Dániának, a' fel fegyverkezett neutralitás eránt folyó valamely tanátskozásokban; mellyeket az Angliai Udvar úgy néz, mint az ő javával egyáltalában ellenkezőket? ilyen feleletet kapott: hogy „Az az egyesség, melyről a' Dániai Udvar is elvégezte, hogy a' nevét alá írja; önnön jussainak óltalmazását, 's egész épségeben lejendő megtartását tette tzelül, akármely Hatalmasság ellen, a' melly azt meg akarná sérteni; az Angliára név szerint való minden leg kisebb kézfülés nélkül.“

Török Birodalom.

Az Egyiptom felől való Konstantzínápolyi tudósítások egészen különböznek a' Frantziákétól. Nevezetesen a' múlt Dec. 10-dikén ezt írják: „A' Frantziáknak 's az ő részeken lévőknek Egyiptomból való tellyességes ki-irtások végett, az Anglusokkal együtt, olly rendelést tettünk; hogy a' Nagy Vezér, a' maga 90,000-ból álló seregével, Arischtól Kairóba menjen; az Anglusok 15,000-rel Jaffából Alexándria ellen induljanak; más 10—12,000-ból álló Anglus sereg pedig, napkeleti Indiából, a' veres tengeren jön által; 's magát a' Nagy Vezér seregének bal szárnyával köti öfzve; minekutánna már a' Jaffából jöttek, ugyan azon sereg jobb szárnyával helyheztedöttenek egyesülésbe. — Már mind Rhodusból, mind Jaffából, mind pedig Smirnából jöttek Kurírjaink, azzal a' hírral: hogy Anglus Gen. Abercrombie Jaffa tájára

meg érkezett 15,000-rel; mely katonaságot ottan a' szárazra kirak. Továbbá, hogy a' Nagy Vezér meg indúlt Arischtól Kairó felé; 's végre, hogy a' napkeleti Indiából rendelt Anglus katonák is útban vagynak." — Ennek a' hírnek hallására mingyárt el küldte a' Császár Chia-vuse Paschát, pénzel 's oly parantsolattal, Cyprus szigetébe: hogy a' seregeknek élést szerezzen. Azon kívül a' tengeri Vezérhez is parantsolat ment, hogy a' maga hajós seregével, minél hamarébb induljon Alexandriához.

Konstántzinápolyból, December 10. dikén. A' Tengeri Katonák mindenkor legkissebb fenyték alatt voltak, és tsak a' Kapitány Basa szerfelett való keménysége tarhatta őket rendben. A' szabad fegyver hordozás, a' melly okosan még van tiltva a' többi Katonaságnak, még vakmerőbbekké teszi ezeket. Egyiptomba való indulások előtt, fényes nappal kiraboltak Konstantzinápolyban sok Görög és Örményeket; vizszajvövések után pedig még sokkal gonolzábbakká lettek mostanába. Mert széltibe ölnak és rabolnak; nem régen is két Orosz Tengeri Tisztet (más újságok szerint, hajós legényt) nap alkonyodáskor, midőn Hajójokba szállottak volna, meg támadtak, és megölték. De meg is adták az árát; mert akkor nap mingyárt fel akasztottak kettőt közölök; még pedig azon a' helyen, a' hol a' gyilkosságot el követték. Azon kívül a' Porta egész pompával el temettetvén a' halottakat, még bővebb elégtételt is ígért a' Muszkáknak. De az Orosz Követ, Gen. Tamara, ki a' történetről való

tudósítással egyszeribe Kurirt küldött Petersburgba; ezt felelte a' Portának, hogy a' gyilkosságért kivántató elég tételnek módja, és elfogadása egyedül az ő Felséges Udvarától fog függeni.

Bizonyos tudósítások szerint, már Pasman Oglu, arany és ezüst pénzeket is veretett; melyeknek egyik oldalán az ő képe vagon; a' másikon pedig ez a' felülírás: Sultan Osman Pasman Oglu. Az arra való Kereskedők kezében forog is már az ilyen pénz.

Elegyes Tudósítások.

Dec. 16-dikán írták alá neveiket, az úgy nevezett Északi Conventiónak (szövetségnek) az Orosz, Svéd, és Dániai Követek. A' Berlini Udvar pedig csak némünémüképen részesül abban.

A' Pári'si Muzsikás Társaság, a' Haydn tisztességére, emlékeztető pénzt fog veretni, s e' Nagy Mesternek el küldeni.

A' Berlini Levelekből semmi ollyas hadi kézfületit nem olvassuk ugyan, az oda való Udvarnak; de elég az, hogy minden Regementekhez el ment a' parantsolat, melly szerint az indúlásra mindég készen kell tartani önnön magukat.

Amaz egész tudós világban híres Lavater Pap Jan. 2 dikán. 4 órakor megholt. Halála előtt már 24 órával a' szava el állott; és a' mint láttott, magán kívül is vólt. Két héttel holt még az előtt, az ő atyafiának, az öreg Lavater Tanátsbeli Úrnak felesége; melyen ő, beteg fővel

is annyira törődött: hogy a' köz ítélet [szerint, ez is nagyon siettette az ő ki múlását.

Tudósítás. A' Tsászári Királyi ügy nevezett Bombardier-Auditoriatuſ közelebb költ Jelentéséből tudokra adatik mindeneknek, hogy a' múlt éſztendőben az Olasz Armádánál sebjeiben meghalálozott Bonyhádi Pertzél Károly, Bombardier fő Strázsameſter Úr Javai eránt Gyűlés fog Bétsben tartatni; a' kik hát azokhoz just tartanak: tartoznak magokat 1801. Julius 6-dikáig a' Bombardier-Auditoriatuſnál jeleateni.

Jelentés.

Nemes Somogy Vármegyében helyheztetett Nagy Szigeth Mező-városabéli Uraság Vendégfogadójában új Contractus mellett a' folyó 1801-dik ~~Éſztendő~~ Augustus Hónapnak 1-ső napján kezdendő bor, pálinka, és egyéb italok ſzabad kortsmáltatások, ugyan a' folyó Éſztendő Aprilis Hónapnak 23-dikán, vagy is a' jelentett Mező-városban akkor tartandó vásár nap előtt licitáció ſzerint ki adattatni, jelentetik, és a' kiknek a' jelentett Vendégfogadóknak ki-árendálásokhoz kedvek vólna, az írtt Aprilis Hónapnak 23-dikára meg hívatnak, de az idő alatt is az Uradalombéli Tifztartóhoz adandó írásbéli, vagy személlyes magok bé-jelentések, bé-véteſtik.

Az első hat Hírmondó árkusunk el fogyott; azért nem kedveskedhetünk azokkal, a' magokat későbben jelentett Erd. Előfizetőinknek. De azon vagyunk, hogy ha tsak lehet, nem sokára újra ki nyomtattassuk azokat.

T O L D A L É K

A Magyar Hirmondónak, Januáriusnak 30-dik napján 1801-dik Esztendőben költ árkusához:

I N T É Z E T

E G Y

SIKETEKET ÉS NÉMAKAT

NEVELŐ OSKOLÁJÁNAK

FEL-ÁLLÍTÁSÁ VEGETT

M A G Y A R O R S Z Á G B A N.

M Á R J Ó Z S E F

A' BÉTSI TSASZARI SIKETEK, ÉS NÉMAK
OSKOLÁJOKNAK IGAZGATÓJA ÁLTAL.

A' Siketeket; és Némákat nevelő Oskolának fel-állítása az egész emberi Nemzetre nézve, nagyon fontos dolog. Az ilyen Siketek, és Némák, a' hallásbéli tehetség nélkül jöttek a' Világra, vagy gedig mindgyárt akkor el-vezítették azt, minekelötte beszélleni tanúltak volna; és így az ő természeti állapotokban hagyattatva tsupán emberi képek maradnának. Tudatlanságban neveltetnek fel, 's úgy élnek halálokig. Az ő elmebéli tehetségeik homályban, 's majd minden tehetlenségben maradnak, minthogy őket az ő állapotokhoz intézett tanítás által senki sem hozza mozgásba. Még tsak képzelettyek sints, a' jó or-

költsről, hanem az indulattyoknak 's testeknek tulajdonságaik szerént tsupán természettyeiknek ösztönét, 's hajlandóságukat követik, ha más erő által azoktól el-nem vonattatnak. A' mi még leg-szomorúbb állapot, a' Szent Hitben-is életék fogytáig tudatlanok maradnak. Valamint az ok-talan állatok, úgy nevednek fel, 's mind a' Hitre, mind az erköltsre, mind a' házi foglalatosságotokra, mind az egész emberiségre nézve, mintegy el-vezve maradnak: ámbár eszközök vagynak, mellyek által mind a' természeti, mind az erköltsi tehetetlenségből fel szabadíthatnak.

Minden embert szerető Felebarátnak szíve, háláadásos köszönetre hevül fel, ama' nagy Lelkü Nemes Magyar eránt, a' ki jóltévő meghatározott akarattyát ki nyilatkoztatá, hogy a' Magyar Országai Siketek, és Néma gyermekeknek, tanításokra is egy Oskola állíttatnék fel; mellyben azok a' szerentsétlen Teremtések, hasznokat vehető emberekké, 's jó Keresztényekké változtatódgyanak által. A' Bétsi Tsászári Királyi Siketek, és Némák Oskolájában annak fel állíttatásától ólta, száznál többen taníttatnak ki, a' kik az emberi társaságnak hasznos tárgyaivá lettek. Némeltyek a' Kantzelláriák mellett írászók, mások jeles Rajzolók, és Képirók; mások ismét különbözőféle Kézi-Mesterségekre taníttattak, mellyekben Inasi elztendőjüket ki-töltvén, majd mind Legények, majd mind Mester emberek keresik életmeiket.

A' fellyebb mondottakból minden emberi érzékenységgel, 's a' Siketek, és Némák eránt szá-
nakozással bíró ember, tsak néminémü meg-fon-
tolással is mélyen által láthattya, melly igen szük-
séges minden Országban, hogy egy Siketek, és
Némák Oskolája állittassék fel, mellyben az ol-
yan szerentsétlen, de a' tanításra alkalmas
gyermek fel-vétetődgyenek.

Már most az a' kérdés fordul elő: *Honnán
lehessen egy Siketeket, 's Némákat Nevelő
Oskolának fel-állítására, 's fenntartására
meg-kivántató költségeket öszve szerezni?* Mint-
hogy a' *Státus*, a' mint látható, annyi szeren-
tsétleneket nem bódogíthat, mert az ő jótémen-
nyének határai egyéb aránt-is, elég láthatatlanul
ki-terjedtek. Altal hágná a' szeméremnek, és il-
lendőségnek határját az, a' ki az Uralkodó Fel-
ségnek jóságához folyamodnék, hogy ez minden
örökös Tartományában, egy egy Siketek, és
Némák Oskoláját állittasson-fel.

Minekokaért bátorzkodunk a' híres, és Ne-
mes Magyar Nemzetnek; némelly módokat a'
meg-vizsgálás végett eleibe terjesztetni: Ezeknek
tellyesítése semmitsem foglal magában, a' mi az
eröltetésnek tsak árnyékát-is képzeltehetné, a-
vagy mutatná; nem foglal semmit magában,
melly által valaki, a' szegény Siket, és Néma
gyermek boldogításokért többre unfzoltatnék,
mintsem *tehettsége* engedi, avagy *akarattya* hoz-
za magával.

Az emberi Társaság öszvekaptsolatásának
fő tzéllya, hogy egymáson segíthessünk, 's a'

közönséges gyarapodást eszközöllyük. Mindenik tagja tartozik a' társaságnak tze'llyát az ereje, 's tehetsége szerént elő-mozdítani. Emberek lévén a' Siketek, és Némák-is; méltó, és igazságos bizodalnok lehet az ő Felebaráttyaiknak segedelmekhez, 's ugyan ez okból mi-is tellyes bizodalnokmal reménylyük mindeneknek gyámolító segedelmét. Fogatosabb szószóllók lehetnek a' Siketek, és Némák mellett a' Lelki Atyák, a' kik mind az Istentől, mind az emberektől a' jó tselekedetnek fel-serkentésére rendeltettek. Az ő kezeikben vagynak azok a' hathatós eszközök, mellyek által a' felebaráti szeretetnek, 's a' könyörületességnek tellyesítésére mindenek fel-buzdítathatnak; hogy így a' szerentsétlen ember társaik, mind testi, mind lelki gyámolításokat megnyerhessék.

Ha valaki a' Szent Házasságba lép, 's az öfzve-esküvés után magát bé-írattattya. Vajmi szép alkalmatosság ez a' Lelki Atyáknak, hogy az örömbé hevült személyeket, a' felebaráti segedelemre fel-buzdítssa, melly által az ő házassági örömnapjuk, mint egy az Isten előtt-is, megkoronáztatik, ha a' szegény Siket, és Néma gyermekeknek, az ő kedvek, tetszések, 's vagyonokhoz képpes valami Alamisnát szolgáltnak.

Hozzátok fordulunk előfzör-is szánakozásra méltó szerentsétlen Szülék, kiknek egy vagy több Siket, és Néma gyermekeiteket vajmi fájdalmasan kell szemlélnetek, minthogy szíveiteknek érzékenységeit szerentsétlen magzattyaikkal nem közölhetitek, és a' kik előtt gondolattyaikkal is

örökös titokban maradnak. Vajmi sok álmatlan éjtzakákkal küszködtök, mit tévök legyetek nyomorútt szótalan gyermekeitekkel, hogy adhasátok tudtokra az Isteni esméretet, az ő jótéteményeit, 's egyéb kötelességeket, és miképpen fogtok felölök [halálotok után-is gondoskodni? Vajmi örömet adtatok volna, a' ti házasulástok napján, valami kevés ajándékot, egy olly Siket, és Néma gyermekek Oskolájának fel-segállítására, mellyben, mind a' ti, mind más szerentsétlen gyermekek, valamint a' Hitnek ágazataira, úgy más Polgári kötelességekre, 's Mesterségekre is taníttatnának. Nyitva vagynak a' házasulóknak szíveik az illy örömnapon a' jótéteményre, mind a' Fő Uraságok, mind a' Nemések, mind a' Polgárok, mind pedig a' földmivelők közzül mindeneknek; kétség kívül ki-ki örömet fog ez nap, az Isten előtt valami kevés ajándékkal kedveskedni, a' Lelki Atyának kezébe, hogy a' Siket, és Néma gyermekek-is, újjabb életet nyerjenek, melly jó tetemény, mind a' szenvedő emberiség mind pedig az Isten előtt kedves áldozattá válik. Senkire nézve sem határoztatik meg, mit adgyon? és mennyivel kedveskedgyen? ki ki a' maga érzékenysége, felebaráti szeretete, 's tehetsége szerint ad, a' mit adhat, a' mennyire tetfzése kiterjed. Némellyektől 10 kr. nevezetes ajándék jelsz, ellenben mások 10 fl. adván is, ezt még tsak nem is érzik. Valamint egy garasért, úgy egy aranyért-is mindennap felhatnak az Isten eleibe a' Siketeknek, és Némáknak könyörgéseik, hogy a' Mindenható Atya Jólétvőjüket, és azok-

nak maradékait, Isteni ereje szerént meg-áldgya, őltalmazza, és adott jótéteményeiket ezer annyi-val vízfza fizesse.

Egy tulajdon más nevezetes alkalmatosság is van még, a' Siketek, és Némák mellett való szószóllásra a' Lelki Atyák előtt, Sz. Márk Evang. 7. rész. 31—37. vers. Pünkösöd Ünnepe után következő 11-dik Vasárnap, midőn a' mi Meg-váltó Urunk a' 10. Városoknak határ szélénél egy Siketén, és Némán olly Atyai képpen könyörült. Alig lehetne egy Prédikátciónak foglalattya a' Sz. Naphoz képest alkalmatosabb, termékenyebb, és illőbb; mint esztendőnként a' Keresztény Híveket ennek emlékezetére, és tellyesítésére felserkenteni, hogy ők-is az Úr Jésusnak példája szerént, a' ki egy Siketet, és Némát a' nép közül magához hívatott, és az ő könyörülő, 's felszabadító szavát ki-mondá; úgy a' népek-is az ilyen szerentsétleneknek segedelmekre buzdúlnának.

Még más esetek-is vagynak, a' mellyekben az embereknek szíveik a' jótéteményre hajlandók és készek, ha az Atyai indulattal emlékeztető Papi személy az ilyen nemes hajlandóságot érlelni, 's tellyesedésére segélleni kívánnya. Illyen Siketek, és Némák szerentsétlenségét enyhítő alkalmatosságok.

- a) Valamelly nem reménylett örökségnek, vagy váratlan szerentsének meg-nyerése.
- b) Esztendőnként a' Szent Házassági napnak elő-fordulása, midőn kiki hálákat adhat az

Istennek, ha házánál, vagy vérei között egy szerentsétlen Siket, és Néma sem született.

- c) Valamelly gyermekeknek hallások el-vefztése, vagy meg-némúlások alkalmatosságával.
- d) A' Testamentomnak készítésekor.
- e) A' Betegségből való fel-gyógyulás után.
- f) Valamelly Szentegyháznak, vagy Templomnak fel-szentelésekor, avagy más öröm napon, midön az öröm köfzönet, reménység, és bünön való töredelmesség után, a' jótéménynek szikrája mindeneknek szíveikben uraldodik.

Ha e' szerént az egész Közönség, a' Siketek, és Némák a' mi szerentsétlen felebarátaink nyomorúlt állapottyoknak ennyhítésére, és közöttünk hasznos Polgárokká lehető fel-segélésekért egy Siketek, és Némák Oskolájának fel-állítását elő-mozdítani kíványa, az egész Országnak hasznára; szükség, hogy a' Lelki Atyának kezébe adandó pénzbeli segedelem, az e' végre készült *Protokollumba* bé. íratassék, melly e' szerént vagyom elintézve.

P R O T O K O L L U M

Mellyben a' Siket, és Néma gyermekeknek Oskolájára adott Jótémények tel - jegyzetnek.

Karatsonfalvai Plebania 1799 - dik Füzendőben.

Szám.	A' Hónapi nap - nak Izalma.	A' Személyek Neve.	Mivólta.	Adomány - nya.		Jegyzések.
				B.	kr.	
1.	8 - dik Január.	Retek Mihály Ur.	Mólnár.	2	16	Házasságakor.
2.	— — —	Nagy Erzsébet.	Felcsége.	1	8	Váratlan örökségnek
3.	24 - dik Január.	Lakatos Péter.	Notárius.	4	36	nyerésekor.
4.	6 - dik Február.	Szöke Ferentz.	Kisfaludi Birtó.	—	17	Nagy bejegésből lett
5.	20 - dik Már.	Erdős Iván.	Földes Ur.	20	—	meg - gyógyulása után.

Mint Tefamentem - lelő hágyomány, hogy Húg - nok Erőse Ferencz. Ne - ma gyermeke az Oskolába bevitelédnyor. A' Gyer - mekek Neve Mayer Ján, és mások egy elzindós.

Az ilyen Protokoll árkusok, a' Siketek, és Némák Oskolájának költségével nyomtattatnak, és belöle kettő adatik a' Lelki Atyáknak, mellyből egyik a' Lelki Atyánál marad, a' másik pedig a' belé feljegyzett adománynak ki-jegyzésével küldtetik meg a' Siketek, és Némák Oskolájának Igazgatójához.

Minden elzindöben az Oskolai tudománybéli előmenetelnek meg-visgálásakor (*Examen*) kifog nyomtattatni, a' minden felöl bé-küldött Protokolloknak veleje, és summája; hogy a' Közönség előmenetelét láthassa, és az Újságok mellé-is kaptsoztatik.

Azok a' Siketek, és Néma gyermekeknek Jóltévőjik, a' kik e' kegyes végre adott jótéteményeiknek haszon vétele felöl, közelebb meggyözödni kívánnak, tetszések szerént mindenkör bémehetnek a' Siketek, és Némák Oskolájába, 's mind a' tánítás alatt, mind a' visgálaskor, mind pedig munkájiknak készítésekor izeméllyesen meg nézegethetnek mindent; 's valóban ekkor fognak jótéteményeiknek nagysága felöl, szívek felgerjedésével meg-gyözödni.

E' vólna Magyar Országban egy Siketek, és Némák Oskolájának fel-állítására serkentő jó indulatból származott intézet, mellynek tellyesítése, azoknak a' nemes lelkü embereknek érzékenységtől függ, kiket a' jó Isten olly bölDOG állapotban helyheztetett, hogy a' Siket, és Néma gyermekeknek bölDOGulásokra, hathatósan adakozhatnak.

Károlyból Dec. 1-ső napján 1800.

Ns. Szathmár Vgyének felkelő Lovas, és gyalog Ns Seregét itten tegnap szemlélte meg, 's által is vette nagy Mgú Báró Splényi Districtuális Generális Úr. Minekutánna körül járta a' Sereget, meg állott egy közép ponton az holott a' Megyebéli Rendek már egybegyülve valának, és kegyességgel tellyes atyai, de egyfzersmind tiszteletre méltó olly Hérosi tekintet is, mellyel régi öreg Magyar Mágnásaink szeretettve díszkedtek, tündöklvén személyén, hathatós örömet nyilatkoztatta ki azért: hogy e' Sereget mind jól fel készülve, mind ditséretes Katonai Rendben, és fenyítékben lenni találta. Ajánlotta a' jó erköltsökkel kéttzeresen tündöklő vitézséget. Magasztalta a' Mgos Obester G. Károlyi Úr fáradhatatlan szorgalmatosságait, mellyek tsalhatatlan bizonyosságai annak: hogy, ezen nagy 's gazdag születésű Gróf Urat a' Magyar Márs maga ditső törzsökéből szármozni rendelte, és sok diadalmokról már előre jót végeze velle.

A' ki fontolóra vészti azt: hogy ez a' Ns. Sereg millyen hamar, millyen jó rendel, és kivált a' szegényebb értékű Nemességre nézve, melly nagy (tudnillik 3 vagy több száz ezer forintban meg tartó) gazdálkodással szerkeztetett öfzve, nem lehet nagy kölfönettel 's buzgó Háládatossággal.

meg nem ismérni a' Magistrátusnak, és érdemei-
röl Hazánk előtt isméretes Cons. 's O.V. Ispán Lu-
by Károly Urnak e' részben is meg mutatott bölts
intézeteiket. Háládatosságunknak jeleit szemléljék
kedves Magyar Ujságainkban. Egészlen fel gyú-
lasztotta szíveinket az ellenség ellen való fegyver
fogásra Cons. 's O. V. Ispán Luby Károly Urnak
az itt következő beszédje, melyet ezen alkalma-
tossággal érzékenyül a' Sereg előtt mondott.

Nagy Mgú L. B. District. Generalis Úr!

Ímé elő állott az Excellentiád által meg hatá-
roztatott napra ezen N. Szattmár Vgyének Lovas
és Gyalog Ns Serege, melyet Excellentiádnak,
mint ezen Kerület fő V ezérének által adunk. Azon
tisztelet, és szerezet, mellyel viseltetik Excellen-
tziádhöz Ns Szattmár Vgye, bizonyosokká téfzen
bennünket: hogy kegyes atyai szívébe fogadja
kedves atyánkfiait, kiket magunkkal együtt Excel-
lentiád kegyességébe ajánlunk.

*Mellyre ő Excellentiája kegyes szavakkal tett
jeleletének a' vala értelme: hogy ezen
Sereget a' F. Nádor Ispán Fő Hertzegsé-
gének különösen fogja ajánlani.*

Mgos Gróf fő Ispán Obester Úr!

Második törvényes Insurrectió ez, mellyre ma-
gát Nagyságod önként el szánta. Mások szolgál-
nak: hogy szereztsét tehessenek. Nagyságod mind
azt, a' mit a' szereztsé egy Halandónak adhat
el hagyja, 's Fényes Házának gyönyörüségeit ve-

szélyel tellyes élettek felváltja, tsak hogy Királyának 's Hazájának szolgálhasson. Fogadja el Nagyságod töllünk bizonyos jövendölésünket: hogy ezen ritka érdemü nemes elfzánását a' Magyarok Királya fogja betsülni tudni. A' T. Státusok, és Rendek mennyire betsülték légyen, bizonságai annak a' két utólsó nevezetes Köz-Gyűléseink, melyekben ezen Ns Megyének Rendei egyező bizodalmat 's ritka szeretet mutattak Nagyságod iránt.

Azonjavakból, mellyeket a' szerentse kedveve reâ ruházott Nagyságodra, maga is részt véfzen. Azon bizodalomban, 's szeretetenben, mellyet Pólgár Társai mutattak Nagyságod eránt nintsen semmi része a' szerentsének. Nagyságod személyes szerzeménye az mind. Adja által Nagyságod ezen tulajdonát Maradékinak is, had tudják azok is; hogy Nagyságodat Polgár Társai szerették. Ajánljuk Nagyságod atyai vezérlése alá ezen Nemes Vitéz Atyánkfiat. Vezérelje őket Nagyságod a' ditsösseg útján a' Király 's az Haza javára, az alatt is éltesse Nagyságodat a' Magyarok Istene!

Mellyre a' Gróf (a' ki Paripáján repdesve ugy képzeltetett a' Sokaság által mintha egy ifjú Scipió a' gyözedelmes szerentse tollain szárnyalna a' Tábor fele) tsak sommáson, és pedig illy formán felele: A' szívek Birodalma minden Birodalmak felett van. Nem gyözedelmeskedhetik itt semmi öldöklő fegyver. Tsakezen Ország

béli Insurrectió alázhatja meg mostani ellenségünk kevelységét. Illy Sereget nagyon nékem a' T. Statusok kebeléből vezérelni szerentsém oda, az hova a' Király's Haza java kíványa.

Nemes Lovas és Gyalog Sereg.

Kedves Atyánkfiai!

Esküttetek kedves Atyánkfiai. Emberséges ember' nem esküszik hijába. Légyetek tehát hívek a' F. Királyhoz, 's a' Hazához, legyetek engedelmesek minden fő 's 'Al-Tízsteitekhez. Ezt kíványa tölletek egy átaljában Ns Szatthmár Vármegye:

Fegyvert fogott a' Magyar Nemességnek egy része, nem azért hogy más nemzetet el nyomjunk, hanem hogy magunkat védelmezzük. Régi Eleink ha fegyverre ingereltetvén más nemzeteket meg hódoltattak is, azokat is azon szabadság részesseivé tették, a' mellyben magok éltek. Szentsegések előttünk a' Nemzetek Törvényei, egy nemzetnek másikatól való nem függésének meg ismerése, más nemzetek vagyonyát, 's tulajdonát nem kíványuk. Jussunk nagyon tehát ezt kívánni más nemzetektől is. Valameddig az ellenség olly békességet ajánl, a' melly Királyunkat 's Koronánkat kissebbitené, valameddig a' más nemzettől való nem függésünket, 's tulajdonos Jussainkat veszéllyel fenyegeti, mind addig türethetőbb a' sulyos Háború, a' kedvező Békeségnél. Minek előtte ezen nemzetek Törvényeibe

gyökereztetett Jussaink kezünkből ki ragadtás-
 sanak, kélzettek légyünk inkább mi is mind fe-
 jenként fegyvert fogni, 's a' szabadságnak om-
 ladékjai között meg halni. Addig hartzoljunk
 kedves Atyánkfiain Királyunkért, Hazánkért, más
 nemzettől való nem függésünkért, 's Vagyonnya-
 inkért, míg a' Márs mezeje távolabb vagy
 édes Hazánktól. Igaz az ügyünk, a' Magyarok
 Istene segíteni fogja fegyverünket.

Ki Erefztünk tehát Karjaink közzül kedves
 Atyánkfiain. Magyarok vagytok. Nemesek vagy-
 tok. Nints több ösztönre szükségtek. Ti védel-
 mezzétek az Hazát. Mi Jószágaitokat 's kedves-
 seiteket óltalmunk alá vészszük, 's óhajtva vá-
 runk vízfza karjaink közzé.

A' Magyarok Istene tartson meg benneteket
 kedves Atyánkfiain! a' mi valóságos örömeinkre.

Többet nem szóllok. Az érzékenység többet
 szóllanom nem is engede.

Éljen a' Ns: Sereg!

Tegye a' Magyarok Istene szerentséssé!
 Hozza vízfzá Karjaink közzé!

Ezen Befzédét követték a' sürü buzgósággal
 tellyes bútsúzások, mellyek a' sziveknek a' leg
 valóságossabb érzékenységeit nyilatkoztatván ki,
 mindent, valami tsak érzékenységet vehet ma-
 gában, érzékenységgel töltötték bé, 's így sze-
 meink látásától is magokat el vonni siettek: mert
 siettek a' Király 's Haza védelmére.

Nagy Kikinda (Torontal Vmegyében) Dec. 30-dikán. A' Királyi szabad Nagy Kikindai Districtus, ezen hónapnak 14 dikén tartotta, önnön fiai közzül, maga jó szántából állított insurgens vitéz Serege számára készített új zászlójának fel szentelését, fényes innepléssel. Ugyan is, a' Római Kath. templomból, az ott való Isteni tiszteletnek végződése után, el indult ez a' szép Kompánia 10 órakor, Kapitány Vilovski János Kommandánsoknak vezérlése alatt, 's egész parádében a' nagy piatzra ki állott; a' hol, hadi gyakorlotságának külömb külömb mustráit elébb ki mutatván; azután mingyárást a' Nem-egyesült Görög templom előtt állott sorba. Onnan Stojanovits Péter, és Deakovits Péter Fő Hadnagyokat, Haivász Maximilian Zászlótartóval egygyütt, a' zászlóért küldték a' város házához. Kiket, midőn a' zászlóval meg érkeztek volna, Kenyelatz Lukáts; és Jakschits István Al-Hadnagyok fogadtak el, a' templom ajtóban. E' meglévén, a' zászlót a' templomba vitték, 's a' nagy óltár előtt lévő asztalra le tévén, ágyúk ropogási között, hozzá fogott a' Nagy Kikindai Fő Pap, sok mellette szolgáló más Papokkal egygyütt, az Isteni tisztelethez. Azután Pancsetics Nanette Kis Alsíszony, mint a' zászló keresztet annya, egy ízéles, és a' leg jobb ízlés szerint, önnön maga kezeivel mesterségesen ki varrott kék pántlikát kötvén a' zászlóra, úgy szentelte azt fel, Temesvári Nem egyesült Görög Püspök Petrovits Péter Úr ő Exc. jának távol létében, a' fenn tisztelt Fő Pap Stojanovich Filep Úr, az ő Hitnek elibe adott min-

den czeremóniái szerint; 's által adta Triphuna'z Demeter Districtualis Bíró Úrnak. A' ki mingyárt el is indúlt, a' jelen vólt Úri Rendekkel, u. m. Udvari Tanátsos Hertelendi Jóséf első Vicispán Úrral, Márfi Jóséf 2-dik Vicispán Úrral, és más oda hivatalos Uraságokkal 's a' Temes és Torontal Vármegyei Nemes Seregek Fő Tisztjeikkel együtt, a' parádéban álló felkelt Katonasághoz; a' mikor a' Tisztek egy asztalra kardjokat le rakván és térdre esvén, a' köz legények pedig ki vont fegyverrel térdelvén, mind magokra, mind fegyvereikre áldás mondódott. Végre fenn Tit. Districtualis Bíró Úr a' zászlót által adván a' Kompánia Kommendánsának, egy rövid beszédet tartott hozzájuk Illiriai nyelven; melyben egész buzgósággal kérte, hogy az új Vitézek kövessék a' magok Eleiket a' vitézkedésben; 's a' Fejedelemhez tartozó hűségben.

Mind ezeknek utánna, minden harangoknak meg vonási, ágyúk ropogási, 's trombitáknak harsogási között, egy nagy Vivatot kiáltottak; 's dél után 2 óra tájba, 4 épületekben, az ottan vólt Uraságok, Tiszt Urak, és az egész Kompánia, mind öszve valami 400 személyek, gazdagon meg vendégettek. A' mely vendégségben, kiváltképpen a' Károly Fő Hertzeg, és a' Nádor Ispán ö Kir. Hgsége egészségéért ittak. Estve pompás bál következett, 's igen izépen ki világosították a' fenn említett nagy piatzot.